

Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy z Języka Polskiego
dla uczniów szkół podstawowych województwa śląskiego w roku szkolnym 2020/2021

Stopień trzeci – schemat punktowania

W zadaniach zamkniętych wielokrotnego wyboru uczestnik Konkursu powinien prawidłową odpowiedź zaznaczyć znakiem „x” bezpośrednio na arkuszu. Schemat punktowania zadań otwartych zawiera propozycje odpowiedzi. Należy uwzględnić każdą prawidłową odpowiedź, nawet jeśli nie została zamieszczona w poniższym kluczu.

Numer zadania	Prawidłowa odpowiedź		Liczba punktów	Kryteria oceny
1.	Np. 1) Skutki emigracji zarobkowej. 2) Powstawanie nowych wyrazów w związku z przynależnością do UE. 3) Niejednoznaczność w rozumieniu pojęcia „eurosierota”. 4) Interpretacja terminu „ eurosieroctwo” przez MEN. 5) Rola transportu i elektronicznych komunikatorów w podtrzymywaniu więzi rodzinnych.		0–3	2 p. – Prawidłowe nadanie tytułów wszystkim fragmentom eseju. 1 p. – Sformułowanie 4 prawidłowych tytułów. 1 p. – Zapisanie wszystkich tytułów w postaci równoważników zdań.
2.	Negatywne skutki 1) Utrata wielu pracowników, w tym-wysokiej klasy fachowców. 2) Eurosieroctwo.	Pozytywne skutki 1). Lepsze warunki ekonomiczne - wyższe zarobki Polaków w krajach Unii Europejskiej. 2) Integracja europejska (rozwój kulturalny, społeczny, intelektualny)	0–1	1 p. – Wskazanie 4 różnych skutków emigracji zarobkowej.
3.	Np. Eurosierota to dziecko, które odczuwa negatywne konsekwencje		0–1	1 p. – Wyjaśnienie zawiera przynajmniej 1 informację: o czasowym rozstaniu dziecka z rodzicem/ rodzicami

	czasowego rozstania z rodzicem lub obojgiem rodziców emigrujących w celach zarobkowych.		emigrującymi w celach zarobkowych i/lub o negatywnych skutkach tego stanu rzeczy. Użycie cytatu uniemożliwia uzyskanie punktu.
4.	Wyrazy przeciwstawne: eurosceptyk-euroentuzjasta Wyjaśnienie znaczenia wyrazów Np. 1) Eurosceptyk-osoba niechętna Unii Europejskiej, poszerzaniu jej o nowe kraje i zwiększaniu kompetencji jej władz. 2) Euroentuzjasta- osoba będąca zwolennikiem integracji w ramach Unii Europejskiej.	0-2	1 p. – Prawidłowe wypisanie z ramki wyrazów przeciwstawnych. 1 p. – Poprawne wyjaśnienie obydwu pojęć.
5.	Wielu ludzi często wyolbrzymia negatywne konsekwencje procesu integracji europejskiej.	0-1	1 p. – Udzielenie prawidłowej odpowiedzi.
6.	Dziecko często myśli, że tata wyjechał, bo było niegrzeczne.	0-1	1 p. – Udzielenie bezbłędnej odpowiedzi.
7.	1)T 2)T 3)T	0-1	1 p. – Udzielenie 3-2 prawidłowych odpowiedzi.
8.	Np. 1) Jego matka wyjechała do Anglii do pracy. 2) Zaczął zaniedbywać szkołę. 3) Zadaje się z chuliganami i złodziejami.	0-2	2p. – Prawidłowe utworzenie 3 argumentów. 1 p. – Zapisanie 2 argumentów.

9.	<p>Np.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Zosia poprosiła dyrektora o kolejną szansę dla Wiktora, oczekując od chłopca poprawienia ocen i systematycznego uczęszczania do szkoły. 2) Zosia udzielała chłopcu nieodpłatnych korepetycji, umożliwiając mu uzupełnienie brakujących wiadomości. 3) Doradziła mu uzgodnienie z nauczycielami terminów poprawy ocen, wierząc w możliwość zaliczenia materiału. 4) Ostrzegała go przed nieodpowiednimi kolegami, chcąc go uchronić przed przykrymi konsekwencjami takich znajomości. 	0–3	<p>2 p. – Ułożenie 4 zdań zgodnych z treścią utworu. 1 p. – Ułożenie 3 zdań zgodnych z treścią utworu.</p> <p>1p. – Użycie imiesłowowych równoważników zdań w każdym wypowiedzeniu.</p> <p>Uwaga! Wypowiedzenia złożone muszą być prawidłowo zbudowane oraz poprawne językowo.</p>
10.	<p>Np.</p> <p>Nudziara- na lekcjach prowadzonych przez tę nauczycielkę wszyscy uczniowie ziewali z nudów. Słabizna- wychowawczyni Joanny była bardzo delikatna i nie potrafiła zaprowadzić porządku w czasie zajęć. Tales- matematyk, pseudonim zaczerpnięty od Greka uznawanego za pierwszego matematyka i fizyka cywilizacji zachodniej.</p>	0–1	<p>1 p. – Poprawne wyjaśnienie 3 pseudonimów.</p> <p>Uwaga! Błąd rzeczowy uniemożliwia przyznanie punktu.</p>
11.	<p>Np. Uważam, że warto być odważnym. Kaja wykazała się odwagą, informując klasę, że to Kaśka kradła pieniądze w szatni. Ukróciła złodziejski proceder i zyskała szacunek rówieśników. Wiktor z kolei poszedł do meliny Walca i odmówił sprzedawania kradzionego towaru. Odzyskał w ten sposób wolność i szacunek do samego siebie. Zosia kolejny raz poprosiła dyrektora o względy dla Wiktora. Dzięki niej chłopiec nadrobił zaległości i pozbył się szkolnych problemów.</p>	0–2	<p>2 p. – Poprawne odwołanie się do 3 bohaterów utworu. 1 p. – Poprawne odwołanie się do 2 bohaterów utworu.</p> <p>Uwaga! Błąd rzeczowy uniemożliwia przyznanie punktu.</p>
12.	<p>Np. Scena na tarasie lotniska Okęcie może symbolizować ostateczne pożegnanie Wiktora z marzeniami o podróży do Anglii.</p>	0–3	<p>2 p. – Wyjaśnienie symbolicznego znaczenia sceny w 5</p>

	<p>Chłopiec konstruował w domu modele samolotów, ponieważ wierzył, że kiedyś poleci do angielskiego mieszkania swojej matki. Wiktor przestał marzyć o podróży do Anglii, gdyż zrozumiał, że to w Polsce jest jego miejsce. Tutaj są ludzie, których kocha i na których mu zależy: babcia, Joanna i inni. Jednocześnie pożegnanie z marzeniem nie jest smutne, wręcz przeciwnie- chłopiec odnajduje to, co najważniejsze.</p>		<p>zdaniach z odpowiednią argumentacją.</p> <p>1 p. – Ogólne wyjaśnienie symbolicznego znaczenia sceny i/ lub inna liczba zdań.</p> <p>1p.– Dopuszczalne 2 błędy różnego typu.</p>										
13.	<table border="1" data-bbox="271 531 1111 683"> <thead> <tr> <th>Wyraz podstawowy</th> <th>Wyraz pochodny</th> <th>Podstawa słowotwórcza</th> <th>Formant</th> <th>Oboczności</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>przyjaciel</td> <td><i>przyjaciółka</i></td> <td>przyjaciół-</td> <td>-ka</td> <td>e:ó l:ł</td> </tr> </tbody> </table>	Wyraz podstawowy	Wyraz pochodny	Podstawa słowotwórcza	Formant	Oboczności	przyjaciel	<i>przyjaciółka</i>	przyjaciół-	-ka	e:ó l:ł	0–2	<p>2 p.– Prawidłowe podanie 4 wymaganych elementów</p> <p>1p.– Prawidłowe podanie 3 wymaganych elementów</p>
Wyraz podstawowy	Wyraz pochodny	Podstawa słowotwórcza	Formant	Oboczności									
przyjaciel	<i>przyjaciółka</i>	przyjaciół-	-ka	e:ó l:ł									
14.	<p>Wykres:</p> <pre> <u>2</u> . <...> . <u>3</u> <u>1</u> <u>4</u> </pre> <p>1- Zdanie podrzędne do 2 okolicznikowe czasu 2- Zdanie główne 3- Zdanie współrzędne do 2 przeciwstawne 4 - Zdanie podrzędne do 3 okolicznikowe przyczyny</p>	0–3	<p>1p. – Prawidłowy wykres.</p> <p>2p. – Poprawne nazwanie 4 zdań składowych.</p> <p>1p. – Poprawne nazwanie 3-2 zdań składowych.</p>										

15.	<p>A) złożenie: samolot B) zrost: lekceważyć C) zestawienie: szkoła podstawowa</p>	0–1	1 p.– Wszystkie prawidłowe wskazania.										
16.	<p>Np.</p> <table border="1" data-bbox="271 443 1137 1002"> <thead> <tr> <th data-bbox="271 443 593 478">Zagadnienia</th> <th data-bbox="593 443 1137 478">Przykłady z treści</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="271 478 593 603">Przewycięzanie trudności.</td> <td data-bbox="593 478 1137 603">Ewa, jej rodzice i babcia zmagają się z chorobą dziewczynki. Chwytają się wszelkich sposobów, by dziecko wyzdrowiało.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="271 603 593 758">Relacje w rodzinie.</td> <td data-bbox="593 603 1137 758">Rodzice Ewy zajmują się głównie pracą i własnym rozwojem aż do momentu, gdy dziewczynka zaczyna chorować. Wtedy zmieniają swe priorytety.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="271 758 593 882">Dobro i zło na świecie.</td> <td data-bbox="593 758 1137 882">Ave i Vea są symbolami dwóch sił, które, mimo że są przeciwstawne, można odnaleźć w każdym człowieku.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="271 882 593 1002">Światopogląd.</td> <td data-bbox="593 882 1137 1002">Rodzice Ewy wierzą jedynie w to, co potwierdzone naukowo. Babcia wyznaje inne poglądy. Ostatecznie bohaterowie uznają, że nie wszystko da się poznać zmysłami.</td> </tr> </tbody> </table>	Zagadnienia	Przykłady z treści	Przewycięzanie trudności.	Ewa, jej rodzice i babcia zmagają się z chorobą dziewczynki. Chwytają się wszelkich sposobów, by dziecko wyzdrowiało.	Relacje w rodzinie.	Rodzice Ewy zajmują się głównie pracą i własnym rozwojem aż do momentu, gdy dziewczynka zaczyna chorować. Wtedy zmieniają swe priorytety.	Dobro i zło na świecie.	Ave i Vea są symbolami dwóch sił, które, mimo że są przeciwstawne, można odnaleźć w każdym człowieku.	Światopogląd.	Rodzice Ewy wierzą jedynie w to, co potwierdzone naukowo. Babcia wyznaje inne poglądy. Ostatecznie bohaterowie uznają, że nie wszystko da się poznać zmysłami.	0–2	<p>2 p. –Określenie 3 zagadnień, których dotyczy książka, oraz zilustrowanie ich przykładami.</p> <p>1 p. – Brak 1 elementu (np. zagadnienia lub wyjaśnienia albo zagadnienie lub wyjaśnienie nietrafne).</p>
Zagadnienia	Przykłady z treści												
Przewycięzanie trudności.	Ewa, jej rodzice i babcia zmagają się z chorobą dziewczynki. Chwytają się wszelkich sposobów, by dziecko wyzdrowiało.												
Relacje w rodzinie.	Rodzice Ewy zajmują się głównie pracą i własnym rozwojem aż do momentu, gdy dziewczynka zaczyna chorować. Wtedy zmieniają swe priorytety.												
Dobro i zło na świecie.	Ave i Vea są symbolami dwóch sił, które, mimo że są przeciwstawne, można odnaleźć w każdym człowieku.												
Światopogląd.	Rodzice Ewy wierzą jedynie w to, co potwierdzone naukowo. Babcia wyznaje inne poglądy. Ostatecznie bohaterowie uznają, że nie wszystko da się poznać zmysłami.												
17.	<p>Np.</p> <p>Anioły – boscy posłańcy, pośrednie duchy obdarzone mocą. Dobre anioły w niebie zajmują pozycję na anielskiej Drabinie uzależnioną od zasług w zakresie czynienia dobra przez ludzi powierzonych ich opiece. Objawiają się jako blask, płomień lub istota ze skrzydłami.</p> <p>Złe anioły– bliźniacze odpowiedniki dobrych, strąceni z Drabiny na Ziemię. Mogą przekształcać się w każdą istotę lub rzecz.</p>	0–3	<p>2 p.– Notatka zawiera co najmniej 5 różnych informacji na temat aniołów, np.: (czym są anioły, jakie są ich rodzaje, gdzie się znajdują, w jakiej postaci występują, jakie relacje łączą je z ludźmi).</p> <p>1 p. – Notatka zawiera co najmniej 4 różne informacje na temat aniołów.</p> <p>1 p. – Poprawność językowa. Dopuszczalne są 2 błędy różnego typu.</p>										

18.	C.	0–1	1 p. – Udzielenie właściwej odpowiedzi.
19.	Opis ilustracji.	0–5	<p>I. Tematyka i treść opisu – 4 p.</p> <p>1 p. – Określenie tematyki ilustracji i jej związku z powieścią; 1 p. – Uwzględnienie w opisie co najmniej 4 elementów ilustracji, np.: anioły, ludzie, światło, mrok. 1 p.– Stosowanie słownictwa opisowego, tj. rzeczowników i przymiotników nazywających kolory, kształty, nastrój. W tekście należy użyć co najmniej 4 wyrazów tego typu. 1 p.– Stosowanie słownictwa określającego stosunki przestrzenne (co najmniej 3 określenia).</p> <p>II. Poprawność językowa – 1 p.</p> <p>Dopuszczalne 3 błędy różnego typu.</p>
20.	<p>1) Dentysta, lekarz , biznesmen z osiedla podczas pierwszego z nim kontaktu zaatakowali Bezdomnego i chcieli się go pozbyć. Później obdarowali go odzieżą, naprawili rudere, w której mieszkał, by mógł tam przetrwać zimę.</p> <p>2) Ojciec Ewy w chwili zdenerwowania szarpał Bezdomnego i zakazał mu pobytu w pobliżu domu rodziny. Było mu wstyd z tego powodu, chciał przeprosić Avego. Myślał o tym, jak mu wynagrodzić ten akt agresji.</p>	0–1	<p>1 p. – Uzasadnienie trafności opinii i odwołanie się do 2 konkretnych przykładów z powieści.</p> <p>Uwaga!</p> <p>Zastosowanie ogólnych sformułowań zamiast szczegółowych przykładów z powieści i/lub błędy rzeczowe uniemożliwiają uzyskanie punktu za zadanie.</p>

21.	<p>Np. Fantastyka w powieści -pozwala na pokazanie różnorodności świata; -ułatwia przedstawienie światopoglądu każdego z bohaterów; -nadaje powieści filozoficznego charakteru (zagadnienia wiary, sensu życia, dobra i zła,); -motywuje działania bohaterów; -sklania do przemyśleń nad tym, co nie można objąć zmysłami; -pozwala przedstawić bohaterów i ich wybory w sposób pogłębiony.</p>	0–1	1 p. – Przedstawienie 2 różnych skutków wprowadzenia elementów fantastycznych w powieści.
22.	Rozprawka	0–20	<p>I. Realizacja tematu wypowiedzi 2 p. – forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu; – wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione; – wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu; 1 p. – forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu; – nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma) ORAZ/LUB w pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu,</p> <p>Uwaga: Jeżeli przyznano 0 p. w kryterium <i>Realizacja tematu</i>, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 p.</p> <p>II. Elementy retoryczne 5 p. – pogłębiona argumentacja; – argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB</p>

		<p>wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej; – argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane.</p> <p>4 p. Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 punkty i niektóre na 5 punktów.</p> <p>3 p. – powierzchowna argumentacja, w wypowiedzi brak wnikliwości; – niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej; – argumenty/przykłady częściowo uporządkowane;</p> <p>2 p. Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 punkt i niektóre na 3 punkty.</p> <p>1 p. – podjęta próba argumentowania; – ograniczenie się do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów powiązanych z problemem określonym w temacie.</p> <p>0 p. Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 punkt.</p> <p>Kompetencje literackie i kulturowe</p> <p>2 p. – funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektur wskazanych w poleceniu; – poprawność rzeczowa.</p> <p>1p. – funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektur</p>
--	--	--

		<p>wskazanych w poleceniu; – dopuszczalne 1–2 błędy rzeczowe. 0 p. Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 punkt.</p> <p>IV. Kompozycja tekstu 2 p. – kompozycja zgodna z formą wypowiedzi; – graficznie wyodrębnione akapity – dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity; 1 p. – kompozycja zgodna z formą wypowiedzi; – graficznie wyodrębnione akapity; – dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi. 0 p. Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 punkt.</p> <p>V. Styl 2 p. – styl odpowiedni do treści i formy wypowiedzi, jednolity. 1 p. Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB w jednolitości stylu. 0 p. – styl niedostosowany do formy wypowiedzi ORAZ/LUB niejednolity.</p>
--	--	---

		<p>V. Język</p> <p>3 p. – szeroki zakres środków językowych, dopuszczalne 3 błędy (składniowe, stylistyczne, leksykalne, fleksyjne);</p> <p>2 p. – dopuszczalne 4 błędy (składniowe, stylistyczne, leksykalne, fleksyjne);</p> <p>1 p. – dopuszczalnych 5 błędów (składniowych, stylistycznych, leksykalnych, fleksyjnych);</p> <p>0 p. – praca zawiera 6 i więcej błędów językowych (składniowych, stylistycznych, leksykalnych, fleksyjnych).</p> <p>VI. Ortografia</p> <p>2 p. – dopuszczalny 1 błąd;</p> <p>1 p. – dopuszczalne 2–3 błędy;</p> <p>0 p. praca zawiera 4 i więcej błędów ortograficznych.</p> <p>VII. Interpunkcja</p> <p>2 p. – dopuszczalne 3 błędy;</p> <p>1 p. – dopuszczalnych 4–5 błędów;</p> <p>0 p. – praca zawiera 6 i więcej błędów interpunkcyjnych.</p> <p>UWAGA: 1. Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, uczestnik konkursu otrzyma 0 p.</p>
--	--	--

			<p>2. Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektur wskazanych w poleceniu, za całą wypowiedź otrzyma 0 p.</p> <p>3. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), otrzyma 0 p. w każdym kryterium.</p> <p>4. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 200 słów, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: realizacja tematu wypowiedzi, elementy retoryczne oraz kompetencje literackie i kulturowe. W pozostałych zakresach uczeń otrzyma 0 p.</p>
--	--	--	---